

POKOJ A DOBRO

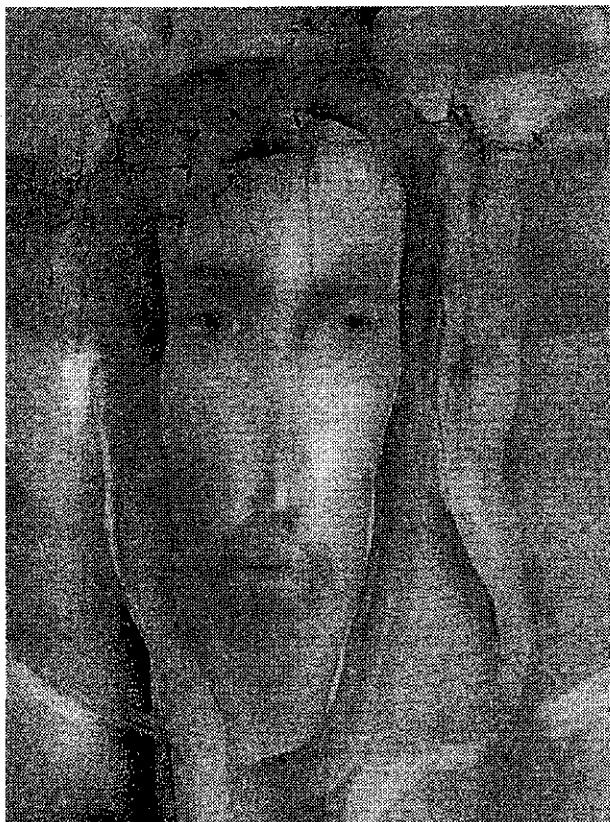
Katolícky občasník farnosti Markušovce, filiállok Teplička a Lieskovany

Ročník 1

Číslo 1

Marec 1999

Ja som cesta, pravda a život

V MENE PÁNOVOM!

Milí veriaci! Dostáva sa vám do rúk prvé číslo Katolíckeho občasníka farnosti Markušovce a filiállok Teplička a Lieskovany. Volá sa "Pax et bonum" (pokoj a dobro). Tento názov sa zdá byť vhodný: list chce vnášať do vašich rodín a do vašich duší pokoj a dobro. Táto iniciatíva vydávať katolícky list vo farnosti Markušovce nie je nová. Vy starší sa iste pamätáte na pána farára Jána Skraka, ktorý ako markušovský farár vydával od roku 1941 farský katolícky list pod názvom "Markušovce". Prvé číslo tohto listu vyšlo krátko po novom roku 1941.

Pokoj a dobro! Prvé slovo názvu nášho občasníka hovorí o pokoji. Pán Ježiš, keď sa po svojom zmŕtvychvstaní ukázal vylakaným apoštolom, povedal im: "Pokoj vám!" A evanjelista sv. Ján dodáva, že "učenici sa zaraďovali, keď uvideli Pána" (Jn 20,19-20). Modlitbu pokoja prednáša aj kňaz vo sv. omši, keď sa nad zhromaždeným Božím ľudom modlí takto: "Pane Ježišu Kriste, ty si povedal svojim apoštolom: Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Nehľaď na naše hriechy, ale na vieri svojej Cirkvi a podľa svojej vôle jej milostivo daruj pokoj a jednotu, lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov". (Rímsky misál, s. 590). Ide teda o Kristov pokoj. A spomínaná modlitba hovorí v súvislosti s týmto pokojom aj o viere, o tom, aby Boh nehľadel na naše hriechy a o jednote. Nech teda tento katolícky list vnáša do rodín i do duší veriacich Markušoviec, Tepličky a Lieskovany tento Kristov pokoj, vieri, povzbudenie k pokániu za hriechy a nech prispieva k našej kresťanskej jednote.

Druhé slovo názvu hovorí o dobre. Písmo sväté hovorí, že Pán Ježiš, kade chodil, všade robil dobro. Toto je dôležitý program pre každého kresťana, aby konal dobro a nie zlo! Každý ľudský život si nesie so sebou neblahé dedičstvo prvotného hriechu - náklonnosť k zlu. Zlo sa nám akosi ľahšie koná, než dobro. Lenže zlo nás vedie do záhuby, dobro ku krajšej a ľepšej prítomnosti a blaženej budúcnosti v Ježišovom kráľovstve. Preto nám treba konať dobro. Nech tento katolícky list s názvom "Pokoj a dobro" prináša pre každého z vás povzbudenie pre konanie dobra. Je to Kristov program, ktorý sa bude týmto listom usilovať rozmeniť na drobné povzbudenia.

Tak teda začíname. V mene Pánovom!

Z OBSAHU:

- Príhovor duchovného otca – str.2**
- Objav v kostole – str.3**
- Križová cesta – str.5**
- List matke – str.7**
- Apoštol Tepličky – str.8**
- Organová škola – str.9**
- Konsekrácia kostola – str.10**
- Hospodárske rady – str.11**
- Čas zamyslieť sa – str.12**

Redakcia

PRÍHOVOR DUCHOVNÉHO OTCA Dr. JÁNA DUDU

Milí veriaci! Aj ja sa vám chcem prihovoriť prostredníctvom stránok nášho katolíckeho občasníka. Na veľkonočnú vigíliu nám Cirkev predstavuje Ježiša Krista ako svetlo. Kňaz najprv požehná oheň mimo kostola a potom od požehnaného ohňa zapálí veľkonočnú sviečku, ktorá je známa pod názvom paškál. S touto sviecou vstupuje do tmavého kostola a spieva: "Kristus svetlo sveta". Naozaj Kristus je naším svetlom. Ale najskôr si musíme predstaviť tmu, aby sme pochopili význam svetla. Vo tme sa nevieme orientovať. Bez svetla nedokážeme nič robiť a nedokážeme v tme vidieť ľudí, s ktorími žijeme. Jednoducho bez svetla si už nevieme predstaviť život. Aby sme mohli žiť, pracovať, vidieť iných ľudí, na to potrebujeme svetlo.

Pán Ježiš je svetlom našej životnej orientácie. Stane sa napríklad, že manželka si nevie poradiť so svojím manželom, ktorý sa dal na alkohol. Už robila všetko možné a výsledok nijaký. Už si nevie rady. Má ho opustiť? Má ho zanechať? Alebo mu ešte odpustiť? Nevie, aký krok má urobiť, akým životným smerom sa má vydať. Treba skúmať a pýtať sa Pána Ježiša. On je svetlom, ktoré jej môže pomôcť sa správne rozhodnúť. Alebo iný prípad. Ženatý muž sa zaľúbi do inej ženy a vnútorné sa trápi. Nevie, čo má robiť. Nechce opustiť manželku a deti, ale na druhej strane sa mu nedarí rozkázať vlastnému srdcu. Nevie, čo má robiť. Opäť je tu Ježiš a jeho zásady. Treba aj tu sa utiekať k Ježišovi a on mu dá svetlo, aby sa vedel správne rozhodnúť a ostať pri svojej rodine. Pán Ježiš je teda svetlom našej životnej orientácie.

Pán Ježiš je aj svetlom, pri ktorom môžeme pokojne pracovať. Bez svetla by sme nevedeli pracovať, nevedeli by sme, aký nástroj zobrať do rúk a ako s ním narábať. Všimnite si, koľko mladých i starších ľudí sa potuluje po Spišskej Novej Vsi. Dostali do rúk ako nástroj seba samých, svoj život a mnohí nevedia, čo s ním majú robiť, ako s ním narábať. Pán Ježiš je svetlom, ktorý môže osvetiť náš život a usmerniť ho k večnej istote, čiže k večnej spáse.

Pán Ježiš je aj svetlom, v ktorom sa učíme správne pozerať na iného človeka. Zamestnávateľ, ak nie je charakterným človekom, pozera sa na človeka ako na

Príhovor v kostole

pracovnú silu a ak človek už nemá sily na prácu, je pre neho nepotrebnou "vecou". Muž, ak nie je charakterným človekom, sa pozera na ženu, ako na nástroj svojho erotického vyžitia a ak žena ťa už prestane byť, stáva sa pre neho "vecou", o ktorú nehodno mať záujem. Ježiš nás učí správne sa dívať na iného človeka. Ak je zamestnávateľ osvetnený Ježišom, musí sa pozerať na svojho zamestnanca ako na svojho spolupracovníka pri dotváraní Božieho stvoriteľského diela. Ak je muž osvetnený svetlom Pána Ježiša, vidí v svojej manželke svoju životnú a rovnocennú partnerku, matku svojich detí a osobu, s ktorou vytvára obraz lásky Krista k svojej Cirkvi, lebo Kristus tak miloval Cirkev, že položil aj svoj život za ňu. Ježiš je tým svetlom, v ktorom kresťan vidí pravú a veľkú hodnotu každého človeka.

Veľkonočná vigília roku 1999 nám všetkým opäť pripomene, že Kristus je svetlom sveta, že je aj svetlom nášho života. Nech nám pomôže Pán Ježiš sám k tomu, aby takýmto svetlom v našom osobnom živote naozaj bol.

Dr. Ján Duda

BLAHOŽELANIE

Redakcia "Pokoj a dobro" posiela tentoraz blaženie dôstojnému pánovi Jánovi Marhefkovi, správcovi farnosti Rudňany. V decembri 1998 od dekanu Fakulty kánonického práva Katolíckej univerzity v Lubline v Poľsku obdržal diplom, ktorým mu bol udelený akademický stupeň "ICLic." (Iuris Canonici licenciatus - licenciát z odboru kánonického práva). Spišský diecézny biskup prof. ThDr. František Tondra menoval dekrétom zo dňa 20.1.1999 ICLic. Jána Marhefku za sudcu Cirkevného súdu Spišského biskupstva. K udeleniu akademického titulu i k menovaniu srdečne blaželáme.

Redakcia

ZMÝTVYCHVSTANIE JEŽIŠA

Skutočnosť, že Ježiš z Nazareta bol popravený ukrižovaním, patrí k najistejším dátam Ježišovho života. Zdalo sa, že touto ponizujúcou a trpkou smrťou sa všetko skončilo. Ježišovi učenici túto smrť prijali ako koniec svojich nádejí na vykúpenie Izraela. Môžeme si to všimnúť na emauzských učenikoch. Sklamani odchádzajú do Emauz. Stretnú sa s Ježišom. Nepoznajú, že je to On. Sklamani mu hovoria: "A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael" (Lk 24,21). Ale ten koniec bol len zdanlivý. Vtedy sa to všetko len začalo. Po Veľkom piatku, veľkej bolesti nastúpila najväčšia radosť. Ježiš zvňažil nad smrťou. Boh vzkriesil Ježiša z mŕtvych. Bola to skutočnosť, ktorej spočiatku neverili ani sami apoštoli. "Napokon sa zjavil samým Jedenásťtim, keď sedeli pri stole a výčítal im ich neveru a tvrdosť srdca, že neverili tým, čo ho videli vzkrieseného" (Mk 16,14). Vidíme, že zmýtvychvstanie je skutočnosť. Nie je to blúznenie alebo výmysly apoštolov. Svedkami Ježišovho zmýtvychvstania sú práve apoštoli. "Tohoto Ježiša Boh vzkriesil a my sme toho svedkami" (Sk 2,32). Presvedčívú silu dostáva svedectvo učeníkov zvlášť skrze skutočnosť, že ako svedkovia dokázali za svoje svedectvo trpieť tie najukrutnejšie muky a zomrieť najtrpejšou smrťou. Ježišova smrť a zmýtvychvstanie boli dôkazom, že všetko, čo Ježiš učil, je pravda. Preto neváhali položiť svoj život za Ježiša. Verili, že keď s ním zomrú, s ním budú aj vzkriesení. Sv. apoštol Pavol píše: "... ten, čo vzkriesil zmýtvych Krista, oživí aj vaše smreťné telá" (Rim 8,11). Najradostnejšia a najväčšia udalosť v dejinách ľudstva je zmýtvychvstanie Ježiša. Ježiš svojím zmýtvychvstaním premohol aj našu smrť. Pre jeho smrť a zmýtvychvstanie sú nám odpustené hriechy. Pre jeho smrť a zmýtvychvstanie budeme spasení. Pre jeho smrť a zmýtvychvstanie môžeme prieť k Bohu do neba, kde bude večná radosť, láska a pokoj. Podakujme sa Ježišovi za tento veľký dar. Pripravme si srdcia, aby sme ho mohli priať. To bude naše podčakovanie.

Mgr. Tomáš Majerčák

VIERA U SLOVÁKA

NIE JE LEN V HLAVE, V MOZGU,
ALE I V SRDCI.
SLOVÁK, KEĎ SA MODLÍ,
TAK SPIEVA OD RADOSTI
I SMÚTI OD ŽALU;
LUTUJE HRIECHY,
VYŽALUJE SA BOHU,
POTEŠÍ SA, ROZCÍTI SA PRED BOHOM,
ROZOHNÍ SA, PRECÍTI,
PREHREJE SVOJU VIERU.
TAKÁ JE "SLOVENSKÁ" VIERA,
VTELENÁ DO SLOVENSKEJ POVÄHY.

KARDINÁL JOZEF TOMKO

**VZÁCNY OBJAV
V MARKUŠOVSKOM KOSTOLE**

V kostole sv. Michala archanjela v Markušovciach v hlavnej lodi stojí murovaný oltár, na ktorom je dnes umiestnený bohostánok. Oltár je vybudovaný z kameňa a tehál (bol už zrejme viac ráz opravovaný) a je prekrytý kamennou doskou z pieskovca. Na zadnej strane sá nachádza otvor do útrob oltára.

Vzácný objav

Pri úpravách interiéru kostola sa v tomto oltári našla okrúhla kovová krabička, v ktorej sa nachádzali tri zložené a popísané pergaménové lístky. Niektorí ľudia po prezretí lístkov vyslovili názor, že ide o odkaz našich predkov, ktorí takýmto spôsobom oznamovali budúcim generáciám, že opravovali oltár i kostol. Dňa 25.11.1998 som v priestoroch Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka požiadal o pomoc Doc. PhDr. Ivana Chalupeckého, docenta na katedre Cirkevných dejín Rím. kat. CM bohosloveckej fakulty a Teologického inštitútu v Spišskom Podhradí a známeho historika, aby mi pomohol rozlúštiť latinský text na najväčšom nájdenom lístku. Text bol totiž na niektorých miestach už nečitateľný a rozožratý, nakoľko šlo o text starý 267 rokov a bol napísaný len obyčajným atramentom. Latinský nápis znie takto: "Anno 1731 Die 6-a Mensis Julii Ego Alexander Mariásy de Markusfalva Episcopus Timiensiensis consecravi altare hoc in honorem S. Michaelis Archangeli et reliquias SS. Martyrum Pancratii et Cyriaci in eo inclusi et singulis Christifidelibus hodie unum annum et in anniversario consecrationis huius modi permissionibus quadraginta dies de vera indulgentia in forma Ecclesiae consueta concessi" (preklad latinského textu: "6 júla 1731 som ja Alexander Mariássy z Markušoviec a biskup tynímiensky konsekroval tento oltár ku cti sv. Michala archanjela a vložil doň ostatky svätých mučeníkov Pankráca a Cyriaka a všetkým veriacim udeľujem jeden rok a potom v deň konsekrácie tohto oltára štyridsaťdňové odpustky spôsobom, ktorý je v Cirkvi zaužívaný"). V ďalších dvoch zložených lístkoch boli vlastne vložené malé kúsky ostatkov sv. Pankráca a Cyriaka. Zdá sa, že ani najstarší z veriacich Markušoviec si nespomínajú, že by boli od svojich rodičov alebo starých rodičov počuli o konsekrácii oltára markušovského kostola.¹

¹Záležitosť kosekrácie oltára však nebola neznáma, lebo ju spomína už Matúš Pajdušák v roku 1923 - M.PAJDUŠÁK, Markušovce, nástin dejepisný, in: Správy z minulosť Spišskej župy, Levoča 1923, s. 101. To dosvedčuje, že vtedajší markušovský farár mal dokladne preštudované dejiny Markušoviec. Objav potvrzuje jeho stanovisko v spomínanej štúdi. Zaujímavé však je to, že farost Markušovce nesláv 6. júl ako deň konsekrácie svojho kostola. To znamená, že udalosť konsekrácie veľmi skoro upadla do zabudnutia.

No v súvislosti s týmto objavom nastáva niekoľko otázok: kto bol vlastne biskup Alexander Mariássy z Markušoviec? A prečo konsekroval oltár práve v roku 1731? Kto sú to sv. Pankrác a Cyriak a kde vlastne žili? Pokúsme sa nájsť odpoveď na tieto otázky.

Biskup Alexander Mariássy z Markušoviec

Alexander Mariássy sa narodil v Markušovciach 19. septembra 1689 rodičom Mikulášovi a Eve, rodenej Petneházyovej. Mal ešte štyri sestry a dvoch bratov. Filozofiu študoval v Trnave a teológiu v Ríme, kde býval v nemecko-uhorskom kolégii. Roku 1713 ako farár v Grafenschachene (dnes je to v Rakúsku) získal doktorát z teológie, no už o tri roky neskôr sa stal v Jágri kanonikom a v roku 1728 sa stal v Jágri biskupským vikárom a titulárny biskupom tinimienskym. V roku 1745 sa stal spišským prepoštom a zomrel. Je pochovaný v krypte pod katedrálou sv. Martina v Spišskej Kapitule. V roku 1724 mu vyšla v Trnave kniha pod názvom "Microscopium pseudo-Isaiae". Zo života biskupa Alexandra Mariássy je zaujímavé to, že sa narodil a bol pokrstený študoval katolícku teológiu v Ríme.³ Podľa iných autorov sa narodil a vyrástal ako katolík zásluhou svojej matky Evy.⁵

Prečo konsekrácia oltára?

V roku 1703 nastalo v Uhorsku povstanie pod vedením Františka Rákoczyho II., ktorý bol kalvínom. V tom čase Mikuláš z veže kostola. Jeho ľudia vtrhli do kostola a vyhodili odtiaľ všetky oltáre a nivočili aj ďalší inventár kostola. Vtedajší pastor a zaujal farský kostol i faru. Tento stav trval do roku 1709, keď v decembri cisársky veliteľ Heister vrátil markušovský kostol katolíkom.⁶ Synovia Mikuláša Mariássyho, predovšetkým biskup Alexander a jeho brat Wolfgang, sa usilovali napraviť škody svojho otca napáchané na markušovskom kostole. Medzi ne patrí aj stavba nového hlavného oltára v barokovom slohu, ktorý slávnostne posvätil Alexander Mariássy, titulárny tinimienský biskup a biskupský vikár v Jágri dňa 6. júla 1731.⁷

Svätí mučeníci Pankrác a Cyriak

V krátkosti je potrebné sa zastaviť pri svätých mučeníkoch Pankrácovi a Cyriakovi, lebo biskup Alexander Mariássy vložil pri konsekrácii v roku 1731 do oltára ostatky týchto mučeníkov. Obaja sú mučeními prvotnej rímskej cirkvi. Pankrác mal chlapce nejaké dedičstvo. Tu sa stretol s kresťanmi a aj sám sa kresťanom stal. Ako pätnásťročný bol sťatý za cisára Diokleciána. Jeho hrob sa uctieva pri ceste Via Aurélia v Ríme a na jeho hrobe vyrástla bazilika a kláštor. Jeho liturgická spomienka sa slávi 12. mája. Je patrónom mládeže a ochrancem sejby proti jarným mrazom. Sv. Cyriak žil a zomrel kresťanom, ktorí boli vo väzení a v ťažkých nútenej prácach. Za cisára Diokleciána bol sťatý mečom. Jeho sviatok sa svätých mučeníkov do markušovského oltára? Zrejme Alexander Mariássy ich počas svojich štúdií v Ríme nejak získal a priniesol do Markušoviec.

Dr. Ján Duda

² K životopisu pozri *Slovenský bibliografický slovník*, IV. zväzok, Martin 1990, s. 70. Hradský uvádza, že Alexander Mariássy prišiel na Spišskú Kapitulu po svojom menovaní za spišského arcibiskupa Peter Casteilain v chráme sv. Martina - porov. J. HRADSZKY, *Additamenta ad initia*, Szepesváralja 1903, s. 721-722.

³ Ján Kalvín sa narodil v roku 1509 v Noyone vo Francúzsku ako druhý z piatich detí. Jeho otec bol biskupským notárom. Počas štúdií sa pripojil k zástancom reformátora Martina Luthera a sám v Ženeve vytvoril jednu vetvu protestantizmu, ktorá je známa pod ľudovým názvom Kalvíni (v súčasnosti na Slovensku nesú názov "Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku" - porov. M. NEMEC, *Výbrané kapitoly z cirkevného práva*, Bratislava 1997, s. 119). Ján Kalvín zomrel v roku 1564 - k životopisu *Theologí (Dizionario Piemonte)*, Casale Monferrato 1994, s. 51. Rozšírenie Kalvínského náboženstva na Spiš sa viaže s povstáním Juraja Rákocziho

⁴ Vypĺňa to z údajov, ktoré uvádzajú k jeho životopisu *Slovenský bibliografický slovník*, IV. zväzok, Martin 1990, s. 70.

⁵ Markušovský farár Pajdušák však uvádza, že Alexander Mariássy vyrastal ako katolík. Hovorí, že kym otec Alexandra Mariássyho bol kalvín, matka Eva bola katolícka a vychovávala svojich synov v katolíckej viere. Taktiež uvádza, že Alexander neštudoval v Trnave, ale v Košiciach u Jezuitov a z Košíc odšiel študovať do Ríma, kde získal doktorát z teológie. Po vysviacke na kniehu v Markušovciach a teda Alexander by sa mal narodiť tam - porov. M. PAJDÚŠÁK, *Markušovce...*, s. 101.

⁶ Porov. M. PAJDÚŠÁK, *Markušovce...*, s. 99-100.

⁷ Porov. M. PAJDÚŠÁK, *Markušovce...*, s. 101.

Náhrobné kamene objavené pod dlažbou kostola

POBOŽNOSŤ KRÍŽOVEJ CESTY

V pôstnom období je u katolíkov veľmi rozšírená modlitba krížovej cesty. Je to rozjímanie o umučení Pána Ježiša. Avšak pod pojmom "krížová cesta" sa rozumie aj súbor štrnásťich obrazov, ktoré znázorňujú umeleckým spôsobom to, čo Pán Ježiš zažil na svojej ceste s krížom na Kalváriu. Sú to tieto obrazy, ktoré sa nazývajú aj zastaveniami: I. Odsúdenie Pána Ježiša, II. Pán Ježiš berie kríž na svoje plecia, III. Prvý Ježišov pád pod krížom, IV. Ježiš sa stretá so svojou matkou, V. Šimon Cyrenejský pomáha Ježišovi niesť kríž, VI. Ježiš si utiera tvár šatkou, ktorú mu podala Veronika, VII. Druhý Ježišov pád pod krížom, VIII. Ježiš napomína pláčúce ženy, IX. Tretí Ježišov pád pod krížom, X. Ježišovi zvliekajú šaty, XI. Ježiša pribíjajú na kríž, XII. Pán Ježiš na kríži umiera, XIII. Ježiša skladajú z kríza, XIV. Pána Ježiša pocho-vávajú. V súvislosti s krížovou cestou nastáva niekol'ko otázok: ako vznikla modlitba krížovej cesty a kto vlastne prvý zostavil štrnásť obrazov, čiže zastavení, krížovej cesty? Modlitba krížovej cesty vznikla spontánne ako modlitba veriacich. Boli to teda veriaci, ktorí akosi spontánne začali rozjímať o umučení Pána Ježiša. Návštěvníci Svätej zeme s veľkou láskou navštěvovali miesta, kde žil a trpel Pán Ježiš. Takto kráčali aj po uliciach od Pilátovho paláca až na Kalváriu, kde Ježiša ukrižovali a na tejto ceste si pripomínali a rozjímalí o tom, čo všetko asi Pán Ježiš musel na tejto ceste skúsiť a pretrpieť. Vzorom im v tom bola Matka Božia Mária, ktorá s apoštolom Jánom a ďalšími priateľmi kráčala za Ježišovým krížom.

Ked' v 11. storočí Turci zaujali mocensky Svätú zem, kresťania už nemohli slobodne putovať do tejto krajiny. Preto niektorí veriaci dostačali myšlienku vybudovať obrazy krížovej cesty doma. Zdá sa, že prvý, kto vybudoval 14 obrazov bol mnich dominikánskej rehole Alvarus a bolo to v Spanskej v Kordove niekedy v polovici 13. storočia. Odvtedy sa prax budovania krížovej cesty rozvinula dvojakým spôsobom: štrnásť obrazov krížovej cesty sa umiestnilo v kostole alebo sa vybudovali vonku osobitné kaplnky jedna pre jeden obraz a takýmto spôsobom vznikli nám už známe kalvárie. Napríklad od mesta Levoča smerom na Mariánsku horu sa tiahne séria kaplniek krížovej cesty a mariánski pútnici si počas výstupu k bazilike Navštívenia P. Márie môžu vykonať aj pobožnosť krížovej cesty. Pápež Pavol VI. vydal 1.1.

1967 apoštolskú konstitúciu *Indulgentiarum doctrina* (náuka o odpustkoch), v ktorej sa vyslovil za určitú úpravu cirkevnej disciplíny v oblasti odpustkov. Preto následne v roku 1968 vydala Apoštolská penitenciária v Ríme, pripravila a vydala nový *Enchiridion odpustkov*, ktorý platí dodnes. Tam v súvislosti s odpustkami, ktoré sa viažu k modlitbe krížovej cesty, čítame toto: "Udeľujú sa úplné odpustky veriacemu, ktorý si nábožne vykoná pobožnosť krížovej cesty. Nábožne vykonaná pobožnosť krížovej cesty je rozpomienkou na bolesti, ktoré pretrpel Božký Vykupiteľ počnúc Pilátovým odsúdením na smrť až po Kalváriu, kde pre našu spásu zomrel na kríži. Pre získanie úplných odpustkov platia tieto normy:

1. Pobožnosť krížovej cesty sa musí vykonať pred takými zastaveniami krížovej cesty, ktoré sú zákonite ustanovené.

2. Na ustanovenie zastavení krížovej cesty je potrebných štrnásť krížov, ku ktorým je užitočné pridať štrnásť obrazov, ktoré sprítomňujú zastavenia existujúce v Jeruzaleme.

3. Podľa najrozšírenejšej praxe pobožnosť krížovej cesty pozostáva zo štrnásťich nábožných čítaní, ku ktorým sa pripájajú niektoré modlitbové zvolania. Napriek tomu na splnenie pobožnosti krížovej cesty je potrebná iba jedna meditácia o umučení a smrti Pána a nie je potrebné brať do úvahy jednotlivé vyobrazenia na zastaveniach.

4. Je potrebné sa pohybovať od jedného zastavenia k druhému. Ak sa pobožnosť krížovej cesty koná verejne a bolo by ľahké zachovať poriadok keby sa pohyboval každý z prítomných, stačí, ak sa pohybuje po jednotlivých zastaveniach iba ten, kto pobožnosť vedie; ostatní nech ostanú na svojich miestach.

5. Veriaci, ktorí sa oprávnenie nemôžu zúčastiť pobožnosti krížovej cesty, môžu získať také isté odpustky tým, že budú venovať nábožnému čítaniu a meditácii o umučení a smrti nášho Pána Ježiša Krista určitý časový úsek, napríklad štvrt' hodiny.

6. Pobožnosti krížovej cesty sú postavené na roveň v záležitosti odpustkov aj iné pobožnosti schválené kompetentnou autoritou, ak sa v nich spomína na umučenie a smrť Pána, pričom treba vždy zachovať rozdelenie na štrnásť zastavení.

7. Vo východných cirkvách, kde nepoznajú pobožnosť krížovej cesty, na získanie týchto odpustkov môžu patriarchovia stanoviť inú pobožnosť, konanú na pamiatku umučenia a smrti nášho Pána Ježiša Krista."

Cyril Hamrák

ROZDÁVATELIA SV. PRIJÍMANIA

V Katolíckej cirkvi existujú viaceré typy služobníkov eucharistie, resp. vysluhovateľov eucharistie. Treba podčiarknuť, že ide o služobníkov eucharistie, nie o jej vlastníkov alebo nejakých pánov eucharistie (porov. kán. 843 CIC). Tým prvým a najdôležitejším vysluhovateľom je zhotovovateľ eucharistie, ktorým môže byť len platne vysvätený kňaz. To znamená, že zhotovovateľom eucharistie nemôže byť žena a z mužov iba tí, ktorí prijali kňazskú vysviacku. Lebo iba tito v mene Kristovom a z moci, ktorú im Boh dal prostredníctvom cirkvi, môžu sláviť sv. omšu a v nej premieňať chlieb na Ježišovo telo a víno na Ježišovu krv (kán. 900). Čo sa týka vysluhovateľov rozdávania eucharistie alebo jednoducho rozdávateľov sv. prijímania, tu Katolícka cirkev rozlišuje riadnych a mimoriadnych rozdávateľov. Riadnymi rozdávateľmi sú biskup, kňaz a diakon (kán. 910 § 1 CIC), mimoriadnymi sú akolyta a iný na to poverený laik (kán. 910 § 2 CIC). Akolyta - to je muž, ktorý prijme službu posluhovať pri oltári liturgickým obradom a v súčasnosti to obvykle prijímajú iba tí muži, ktorí sa neskôr stanú diakonmi a kňazmi. Spomínaný liturgický obrad vykonáva biskup. V našich kostoloch však obvykle rozdávajú sv. prijímanie tí laici, ktorí nie sú akolytmi, ale majú na túto službu poverenie, ktoré im udelil diecézny biskup dekréтом na základe žiadosti miestneho farára. Existuje aj udelenie eucharistie, čiže sv. prijímania, na spôsob viatika, ktoré sa udeľuje chorým a umierajúcim ako pokrm na cestu do večnosti. To sú vlastne tie prípady, kedy príbuzní volajú kňaza k umierajúcemu. Tento spôsob udelenia sv. prijímania má vykonávať kňaz a len v nevyhnutných prípadoch to môže udeliť mimoriadny rozdávateľ eucharistie (kán. 911 CIC). Niekedy sa v našich kostoloch vykladá Najsvätejšia sviatosť k verejnej

poklone. Preto Katolícka cirkev pozná aj služobníka vyloženia eucharistie. Riadnym služobníkom vyloženia a odloženia eucharistie je biskup, kňaz, diakon. Ale v osobitných prípadoch to môže urobiť aj mimoriadny rozdávateľ sv. prijímania. Avšak udeliť požehnanie s eucharistiou, čiže eucharistickej požehnanie, môže iba biskup, kňaz a diakon a nikdy nie mimoriadny rozdávateľ sv. prijímania (kán. 943 CIC).

Mimoriadni rozdávateelia sv. prijímania v markušovskej farnosti

Pavol Maliňák.

Narodil sa 1.9. 1980 v Markušovciach ako posledné dieťa rodičom Jánovi a Márii, rod. Gurčíkovej. Otec pochádza z Ponáročoviec spod Braniska a matka je z Markušoviec. Pavol bol pokrstený 20.9.1980 v Spišskom Hrušove a v súčasnosti je študentom štvrtého ročníka Katolíckeho gymnázia v Levoči.

Peter Lačný.

Narodil sa 20.7.1978 ako syn Petra a Heleny, rod. Koňakovej. Obaja rodičia pochádzajú z Tepličky.

Peter vyštudoval Stredné odborné učilište spojov v Košiciach a v súčasnosti je slobodný a pracuje v Telekomunikáciach Spišská Nová Ves ako pracovník Infotelu.

Cyril Hamrák.

Narodil sa 18. mája 1980 v Teplicke, kde jeho rodičia v tom čase bývali. Pokrstený bol v Teplicke 1.6.1980 a krstil ho vtedajší markušovský kaplán Michal Vítkovský. Otec Cyril Hamrák pochádzal z Markušoviec a mama Agnesa, rod. Hamráčková, je rodáčka z Tepličky. Postavili dom v Markušovciach, kde sa pretahovali. Avšak pán Cyril Hamrák umrel náhle 6.12.1980 a o výchovu dvoch synov Petra a Cyrila sa starala iba matka Agnesa. Cyril v roku 1998 ukončil štúdium na Katolíckom gymnáziu v Levoči a na jeseň uplynulého roku bol prijatý na štúdium teológie a do Kňazského seminára v Spišskej Kapitule.

Peter Lazor.

Narodil sa 20.12. 1974 a pokrstený bol v Markušovciach 5.1.1975. Otec Michal sa narodil ako Slovák v Brummove v Čechách, kde v tom čase bývali

jeho rodičia a matka Mária, rod. Mrovčáková je Markušovčanka. Krstil ho dp. Anton Tatarko, vtedajší markušovský kaplán. Peter vyštudoval Stredné odborné učilište s maturitou, odbor kuchár-čašník v Spišskej Novej Vsi a 27.9.1997 sa oženil s Adrianou Galčíkovou, ktorá pochádza zo Spišskej Starej Vsi.

Mimoriadni rozdávateelia sv. prijímania vo farnosti Rudňany

Ján Mihok. Narodil sa 9.2.1957 ako syn Jána a Ireny, rod. Kráľovej a vyrastal v Rudňanoch. Vyučil sa za automechanika a po ukončení školy nastúpil pracovať ako vodič do podniku Železorudné bane Rudňany a neskôr prešiel pracovať ako vodič banskej lokomotívy, kde pracuje doposiaľ. Cirkevné manželstvo uzavrel 10.10.1981 s Máriou Bystrajovou a z manželstva sa im narodili dva synovia: Ján a Peter. Ján Mihok vykonáva službu mimoriadneho rozdávateľa sv. prijímania v Rudňanoch od roku 1994. Stal sa ním dekrétom spišského diecézneho biskupa.

Jozef Liška. Narodil sa 30.12. 1973. Otec sa volá Jozef a matka Helena, rodená Buksárová. Je slobodný a pracuje ako robotník v podniku Povodie Bodrog a Hornádu. Mimoriadnym rozdávateľom sv. prijímania sa stal dekrétom spišského diecézneho biskupa v roku 1998.

Ján Kokorák. Narodil sa 26.7. 1979 ako syn rodičov Jána a Márie, rod. Michalíkovej. Po ukončení Gymnázia v Spišskej Novej Vsi nastúpil na štúdium história Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity. Mimoriadnym rozdávateľom sv. prijímania sa stal dekrétom spišského diecézneho biskupa v roku 1998.

ICLic. Ján Marhefka správca farnosti Rudňany

Nech nik nehľadá vlastné záujmy, ale záujmy iného.

Či teda jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na Božiu slávu.

I Kor 10,24

UMENIE ZOSTAŤ MALÝM

Pápež Ján XXIII. raz navštívil v Ríme detskú nemocnicu. Boli Vianoce, nuž prišiel chorym deťom zaželať Buon Natale. Živé talianske deti ho zasypali mnohými otázkami. Z jednej posteľ sa ozval osemročný chlapec: "Viem, že si tu, pápež, ale nevidím ťa". "Malý Carmine je slepý"- zašepkala sestra Svätému Otcovi. Pápež Ján mu chcel niečo povedať, ale hrdlo sa mu stislo dojatím. Rukou však pohladil jeho kučeravé vlasy. "Máš so sebou svoj pápežský klobúk?" - pýtal sa chlapec. "Smiem ho pohľadkať?" "Pravdaže"- odvetil pápež. Ked' pohľadkal pápežov klobúk z červeného hodvábu a náramne sa pritom tešil, dodal: "Však máš ešte jednu čiapku na hlave?" Tu pápež Ján sňal z hlavy svoju bielu pápežskú čiapočku a položil ju malému chlapcovi na hlavu so slovami: "Teraz si na chvíľu pápežom ty". Pápež prejavil umenie zostať malým. Mali by sme sa o to usilovať aj my všetci.

LIST MATKE...

Takto neobyčajne, ba trošku aj tajomne, by sme mohli nazvať vyznanie našej ctihodnej sestričky Viktórie Kapustovej. Myslím si, že každý vie, že je reč o našej známej Inke Kapustovej, ktorá dlhé roky predtým, ako ju Pán povolal za svoju služobnicu, žila a bývala v Lieskovancoch. Spomínany list napísala ešte ako Ingrid, teraz Viktória, svojej mamke. Toto vyznanie je úprimne ladenou meditáciou krehkej dievčenskej duše o láske k Bohu, o láske k svojim rodičom a nakoniec aj o svojom duchovnom povolaní. Ingrid sa narodila 26.4.1969 v Spišskej Sobote v okrese Poprad. Je najstaršou dcérrou Margity Kapustovej, rod. Bednárikovej a Štefana Kapusta. Mamka Margita pochádza zo Širokého a otec Štefan z Lieskovan. Obaja sa spoznali vo Vysokých Tatrách na Bilíkovej chate, kde pracovali. Inka bola pokrstená v dolnom Smokovci a na spomínamej chate prežila spolu s rodičmi tri roky. Potom sa prestáhovali do Lieskovan, kde im do rodiny pribudli ešte tri deti.

Rodičia tu žijú dodnes. Inka po absolvovaní Základnej školy v Lieskovancoch, neskôr v Spišskej Novej Vsi, vyštudovala Strednú ekonomickú školu v Košiciach a dnes, ako vieme, je ctihodnou sestričkou Kongregácie sestier sv. Kríža. Momentálne pôsobí v Cérovej, kde pripravuje postulantky do noviciátu. Jej mamka nám dovolila aspoň sčasti nahliadnuť do jej vnútorného sveta, a tak nám odhalila rúško tajomstvá, ktoré po tie roky skrývala jej duša. Celé toto vyznanie, všetky jej vnútorné pocity i myšlienky, sú tak, ako to už bolo spomínané, venované jej mamke. Preto aj ten nevšedný názov článku. I napriek tomu, že nám nebudú známe všetky podrobnosti a súvislosti tak, ako ich budú poznáť jej najbližší, zahľbme sa pri čítaní tohto listu, precíťme každú vetu, každé slovo a snažme sa nájsť určitú spojitosť, či možno aj podobnosť so svojím životom alebo osudem.

Popremýšľajme trochu nad tým, čo ju viedlo k tomu, že sa rozhodla stať služobnicou Pána. Vzbudme si ľútosť nad s e b o u samým a popremýšľajme, v čom sa aj my m á m e polepšíť, čo zmeniť, aby sme sa aj my stali hodnými služobníkmi Pána. Ale dosť bolo už slov, teraz je na rade samotný list.

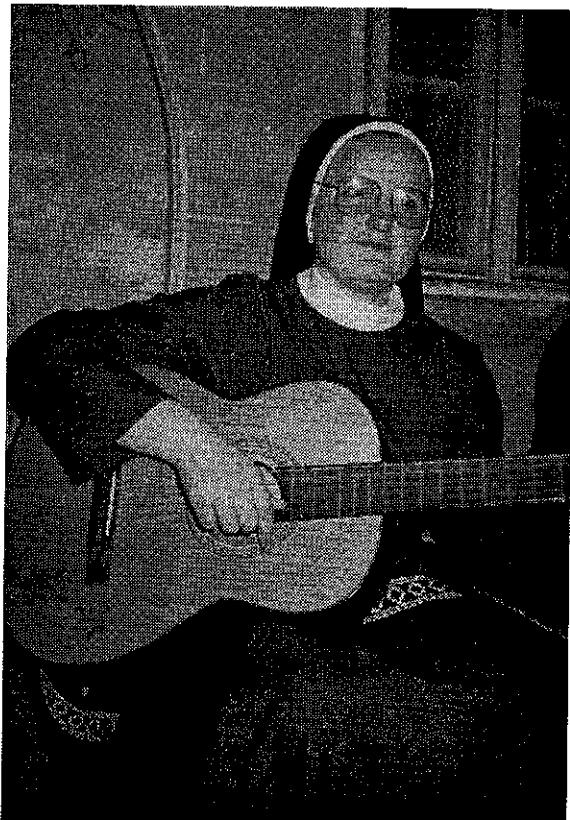

Maturantka Ingrid

Šťastná mamka Margita

Pamätaš si, mama, na prvý výkrik Tvojho prvého drobčeka? Ako si sa prvý raz zamyslela čím asi bude a čo ju čaká? Len On to vedel... A slovami: <Ingrid, ja ta krstím...> začal vyvierať z Božej dobroty nový pramienok života. Pamätaš, mama, na bezsenné noci, na moje prvé zbojstvá, na prvý výprask. Vtedy som ešte nechápala význam trestov, no dnes Ti za to s vďakou bozkám ruky, lebo viem, že boli potrebné. A škola. Prvá trieda bola u nás. Po zápale plúc som do nej dobehla. Ďalšie roky boli v meste. Nie, nešli sme tam lietadlom, ako som si to vysnívala. Doma sme mali ešte tri "malé bábiky" a ja som sa hrala na pestúnsku. Dnes je to všetko už len ako sen... A za ten čas ste s otcom naše srdcia otvárali pre Božiu lásku, vieru a rozvíjali dobro v nás. Ani som netušila, ako to všetko už vtedy začalo vo mne rášť. I prišiel rok 83 a s ním prvý odchod z domu. Bála som sa sveta, či sa nepokazím. Šli sme spolu hľadať internát. A prišli i chlapci, diskotéky... a vtedy si stála vždycky pri mne ako moja najlepšia kamarátka a každý žiaľ i radosť si prežívala spolu so mnou. Ako som sa len tešila na každý piatok, keď som šla domov a potom v nedele, keď som odchádzala, moja taška mala aspoň tristo centov. Domov je tam, kde je matka, povedal ktosi. Bola si stále so mnou a tvoje srdce pukalo žiaľom, že mi často nemôže dať to, čo majú iní. Áno, bola to chudoba, čo nás sprevádzala. Však teraz je práve ona mojím majákom. To môj Najdrohší si želal takto, lebo v blahobute by som Ho nebola hľadala! Aká to krásna príprava na budúcnosť. Prešli štyri roky školy. Prišla stužková a v júni maturita. Verila si mi. A bála si sa spolu so mnou, rovnako ako na prijímačky. Odmena však bola sladká: čisté maturitné... A vtedy to prišlo! Posledný deň prázdnin. Ako najlepšie ho prežiť? A Pán sa postaral a voviedol ma do ríše svetla a dal mi nazrieť do krajinu života. Bola som šťastná, no ešte nie Jeho. Rok školení a práce na družstve a potom konečne doma. Bolo to úžasné. No všedné dni, sychravé i šťastné, zvijali nitku času veľmi rýchlo. Nástenka! Tušila si vtedy už niečo? Vo mne to stále ešte nedozrelo. Vianoce, Veľká noc a stále bližšie k Bohu. Prišla jar a s prírodou sa i vo mne

Rehoľná sestra Viktória

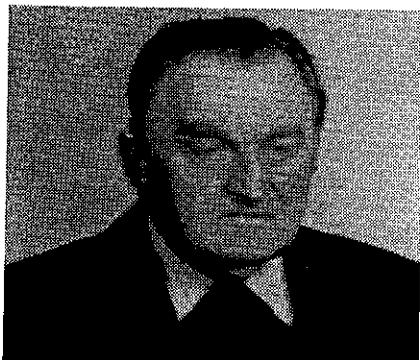
zobudilo rozhodnutie: kto odolá, keď Ježiš volá? Iba rok doma a potom: kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden... Preto s obavou, ale odvážne dvíham i ja svoje plachty a tebe prvej zjavujem Boží úmysel. Odhováraš ma. Nečudo, veď kto by sa viac bál o dieťa, jak milujúce srdce matky? A vtedy sa prehnala i prvá búrka. Boh je však dobrý a s Ním sa nakoniec všetko zdolá. Nakoniec zvolíš a spolu s babkou lámete i chlapské srdce otca. Však teraz prosím: odpust' mi, no nemôžem kráčať proti vôle Boha! Lebo moje srdce horí láskou k Nemu. Verí, že pomôže spasíť svet, a preto musí opustiť všetko. Ale to nie je dôvod pre smútok, veď ani podaný pohár vody neostane u Boha bez odmeny. Preto sa za Vás modlím každý deň a milosrdný Boh Vám iste zošle hojné požehnanie. A tak, nakoniec Ti mama, vyprosujem k sviatku hojnosti požehnania, aby si bola vždy a stále s nami a mala dostatok sily a zdravia. Prijmi tiež moju zo srdca kypliacu vdaku a nádej, že raz budeme už navždy všetci spolu šťastní, tam v nebeskej našej vlasti...! Pozdravuje Ča Inka.

Toľko list. Dovoľte mi, aby som našej rodáčke, nielen v mene Lieskovcančanov, ale aj v mene celej farnosti, zablahoželaťa k jej bližiacemu sa okrúhlemu jubileu. Prajeme Ti, milá sestra Viktória, hlavne veľa zdravia, Božieho požehnania a strašne veľa sily a trpežlivosti v Tvojom duchovnom povolaní.

MUDr. Mária Krotká

Pán farár Michal Šefčík - tichý apoštol Tepličky

Takmer všetci poznáme dôstojného pána farára Michala Šefčíka, ktorý býva v Tepličke, kde je na dôchodku. Písma sväté hovorí, že vek nášho žitia je sedemdesiat rokov, ak sme pri sile, osemdesiat. Jemu Pán doprial sily v hojnosti, lebo prekročil aj vekovú hranicu osemdesiat rokov. No stále je plný vnútornej duchovnej sviežosti, vtipu a dobrej nálady. Rád sa zaujíma aj o duchovné dianie v Tepličke a v modlitbe dvíha denne svoj hlas a ducha k Bohu.

Vdp. Michal Šefčík

I ked' mu už ťarcha rokov nedá naplno pracovať a pomáhať v dušpastierskej službe, predsa sa modlí, slúži sv. omšu a koná duchovné služby tým, ktorí ho o ne požiadajú. Je to opravdivý tichý apoštol Tepličky. Dovoľte aspoň krátke ohliadnutie sa do jeho života.

Narodil sa v Harichovciach 10.12.1916 a po teologických štúdiách v Spišskej Kapitule bol vysvätený na knaza 1.7.1950, teda práve v čase, ked' sa nad Cirkvou začali stahovať mraky komunistického útlaku. Najprv bol kaplánom v Rabči na Orave a potom v Levoči. V roku 1954 nastupuje ako správca markušovskej expozitúry do Rudnian, kde bol takmer 11 rokov a potom sa stal správcom farnosti Spišský Hrhov. Záver jeho aktívnej pastoračnej službe patril farnosti Bijacovce, kde bol od roku 1971 do roku 1991,

kedy odišiel do dôchodku. Okrem tejto pastoračnej činnosti bol od roku 1970 tajomníkom Biskupskej úradu za kapitulného vikára Dr. Jozefa Ligoša a v roku 1974 sa stal ekonomom Biskupskej úradu v Spišskej Kapitule. Všade, kde bol a kde pôsobil, tešil sa všeobecnej obľube a ľudia ho mali radi, lebo ku všetkým sa správal skromne a jednoducho.

Kňaz nemusí konáť nejaké veľké skutky, lebo už jeho existencia je medzi ľuďmi viditeľným znakom Božej prítomnosti. Stačí, aby bol verný svojmu povolaniu a zachoval ho s Božou pomocou až do konca. Dôstojný pán farár Michal Šefčík prežíva požehnanú jeseň svojho života, po rokoch práce v Pánovej vinici, kedy bol verný Pánovi v kňazstve i počas náročných a ťažkých rokoch komunizmu. Nech Vás Pán za všetko požehná.

Monika Hodnická

ORGANOVÁ ŠKOLA V MARKUŠOVCIAH

My, ľudia, svoju radosť často vyjadrujeme spevom. Radi spievame na krstinách, svadobných hostinách a rôznych oslavách. Svätá omša je naša spoločná hostina, na ktorej sa snažíme práve spevom vyjadriť svoju radosť zo stretnutia s nebeským Otcom a tak zjednotením "Bohu spievame žalmy, hymny a duchovné piesne" (Kol 3,16). Svätý Augustín to veľmi pekne vystihol v známej vete: "Kto v kostole spieva, dvakrát sa modlí".

Už po stáročia je hlavným hudobným nástrojom pri bohoslužbách organ. Krásny zvuk organa dáva bohoslužbám slávnostný ráz, zjednocuje nás v spoločnom spevovej a pekná, harmonická hra organa nás upokojuje a pripravuje nám pôdu srdca na krásne chvíle prežité s Bohom. Aby organ mohol splňať túto krásnu úlohu, aby nezostal zatvorený ani pri jednej sv. omši, aby vždy bolo dosť organistov, ktorí vedia hrať a spievať, bolo potrebné oslovíť deti a mládež našej farnosti, odkryť v nich skryté talenty a vytvoriť im podmienky, aby sa naučili pekne spievať a hrať.

V mojej rodnej dedine boli obdobia, kedy nemal kto hrať na organe. Pán farár požiadal ma, aby som sa naučil a hrával. Bol som samouk a nemal mi kto ani ukázať,

ako to mám hrať. Sám som si musel zháňať učiteľov. Preto sa veľmi teším, že som prišiel za kaplána do farnosti, kde existuje hudobná škola, v ktorej sa deti a mládež učia hrať na organ. Nás pán farár Duda takúto hudobnú školu zriadil už aj vo svojej predošej farnosti v Rudňanoch s filiálkou Matejovce nad Hornádom. Keď tam občas idem slúžiť sv. omšu, teším sa, ako tam títo žiaci pekne hrajú na organe. Aj pre našu farnosť pán farár zriadil túto hudobnú školu, ktorú vedie Doc. ThDr. Amantius Akimjak, ktorý je veľkým odborníkom na cirkevnú hudbu. Prednáša spev na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí a zároveň je farárom v Klčove. V učení našich žiakov mu pomáha pán učiteľ Miroslav Kopnický zo Spišskej Novej Vsi. Obetavo každú sobotu chodia k nám na faru učiť našu mládež. Táto naša škola je súčasťou Hudobnej školy v Spišskej Novej Vsi a ako vysunuté pracovisko vznikla aj vďaka priazni jej riaditeľky pani Šterbákovej. Z Markušoviec navštievujú túto školu títo žiaci: Jozef Súkeník, Lucia Hudáková, Stanislava Pačnárová, Lucia Dutková, Lucia Lazorová, Martina Sivačková, Ivana Kravjanská, Vladimír Kráľ. Z Tepličky školu navštievujú: Iveta Drabiščáková, Jana Pavlíková, Miroslava Baldovská a Miloš Kočiš. Z Lieskovian Barborka Živčáková a Martina Kľučárová.

Milí žiaci! Naučiť sa hrať nie je ľahké. Vyžaduje si to denne aspoň

trochu cvičiť. Verím, že vás neodradí námaha, že vydržíte, že to dokážete na oslavu Boha a pre radosť, ktorú nám budete svojím spevom a hrou rozdávať. Nech vás v tom úsilí povzbudí myšlienka, ktorú povedal bohoslovec Bohuš Bereta, môj kamarát a dobrý organista: "Kto sa modlí, raz sa modlí; kto spieva, dvakrát sa modlí, a kto pritom ešte aj hrá a spieva, štyrikrát sa modlí". Trošku vtipné, trošku nadadené, ale veľký kus pravdy je v tej vete. Dobrý organista totiž musí doma cvičiť, často nacvičuje spevokoly a potom ešte pracuje aj počas každej svätej omše.

Milí veriaci! Myslím si, že nás všetkých spoločne teší, ako pekne hrajú a spievajú naši mladí na detských a mládežníckych svätých omšiach vo všetkých troch kostoloch našej farnosti a ako pomaličky skúšajú hrať aj na veľkom organe počas sv. omše. Veľmi ma teší, že ich starší kolegovia organisti, pán Kamenický, pán Kľučár a pán Šmelko, im pomáhajú a povzbudzujú ich v tomto húževnatom úsilií. Tito traja naši páni kantori sú nám mladým organistom vzorom, najmä v tom, že príkladne chodievajú hrávať na každú sv. omšu. Sami veriaci mi dáte za pravdu, že skoro nikdy nie je v kostole ticho. Možno ani sami nevieme dostatočne oceniť, ak niekto pravidelne, deň čo deň, prichádza do kostola, aby nám všetkým svojou hrou poslúžil. Na záver už len toto: "Vďaka vám, milí kolegovia organisti, starší a mladší".

PS: Pán farár, keď si prečíta tento môj článok, povedal mi, že zo všetkých žiakov našej Organovej školy robím už budúcich organistov. On berie veci trochu širšie. Hovorí, že aj keď nie každý sa stane v budúcnosti kantorm, predsa je dobré, ak sa niekto naučí hrať na klávesové nástroje a bude si vedieť zahrať mnohé krásne náboženské piesne a skladby. Hudba zušľachtuje ľudského ducha a náboženská hudba je tiež prostredkom meditácie o veciach Božieho kráľovstva. Preto nech naši mladí majú príležitosť nadobudnúť si hudbou ušľachtileho ducha a nech ich viera v Boha rastie aj prostredníctvom poznania náboženskej hudby.

Mgr. Anton Kasan, kaplán

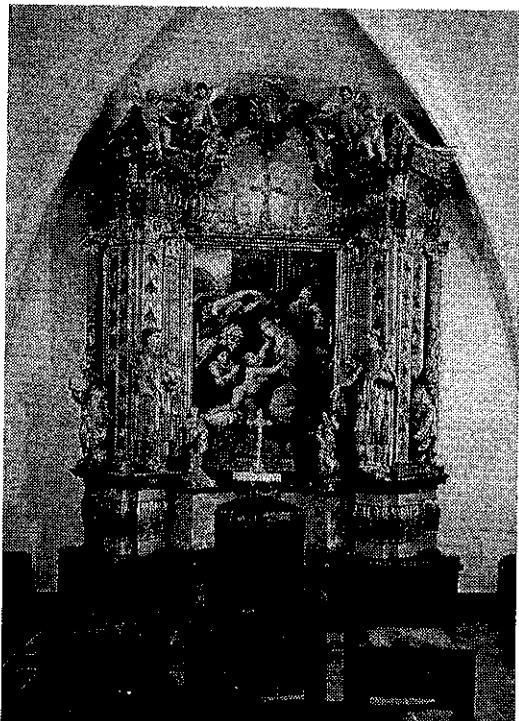
Docent Akimjak vysvetľuje noty Janke Pavlíkovej z Tepličky

PRVÉ VÝROČIE KONSEKRÁCIE KOSTOLA V TEPLIČKE

V sobotu 25. apríla 1998 bol konsekrovaný kostol Narodenia Panny Márie v Tepličke. Blíži sa teda prvé výročie tejto konsekrácie. Konsekráciu kostola a oltára vykonal Mons. Andrej Imrich, spišský pomocný biskup a generálny vikár. Vo svojej úvodnej reči člena Hospodárskej rady pani Božena Kračková uviedla niekoľko dôležitých skutočností: s opravou kostola sa začalo v roku 1993 za pána farára Michala Vitkovského. Opravila sa veža a strecha kostola, ktorá bola pokrytá medeným plechom. V roku 1995 za pána farára Milana Hvizdoša sa v opravách pokračovalo v interiéri kostola. Bolo vybudované elektrické podlahové vykurovanie a položila sa nová dlažba. Po príchode pána farára Dr. Jána Dudu sa pokračovalo v započatých prácach: boli dané vitráže do okien, nový obetný stôl i bohostánok, sedenie pre kňaza i miništrantov a kostol dostal nové ozvučenie.

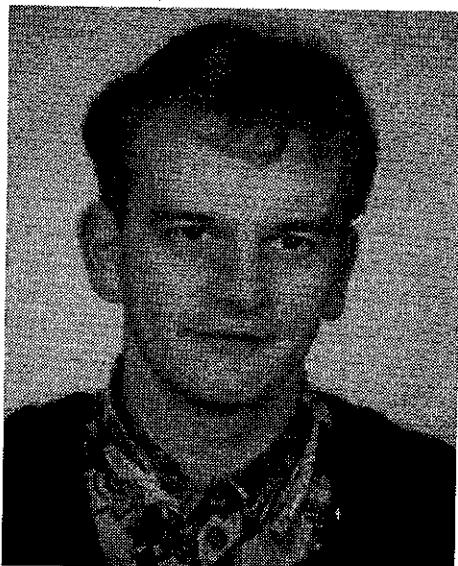
Tepličania teda budú sláviť. Ale nielen sláviť, predovšetkým budú ďakovať Pánu Bohu za všetku Božiu pomoc, za Boží dom, za Božiu prítomnosť medzi nami. Nech Pán v tomto obnovenom chráme buduje a vytvára z veriacich Tepličky opravdivý duchovný chrám.

Iveta Drabiščáková

Hlavný oltár kostola v Tepličke

Primicie v Rudňanoch

Radomír Bodzony

Tohto roku v júni budú priimci v Rudňanoch. Za kňaza bude vysvätený tamojší rodák Radomír Bodzony. Narodil sa 18. apríla 1975 v Spišskej Novej Vsi, manželom Vladimírovi Bodzionymu a Anne rod. Szentkeresztyovej. Má dvoch súrodencov Vladimiéra a Lukáša. Základnú školu navštevoval v Rudňanoch v rokoch 1981-1989. Po ukončení základnej školy v roku 1989 bol prijatý na Stredné odborné učilište banícke v Rudňanoch, v odbore mechanik - elektronik. Po ukončení maturity v roku 1993 nastúpil do kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule. Dňa 18.6. 1998 prijal diakovské svätenie z rúk otca biskupa Františka Tondru. Kandidátovi na kňazské svätenie som položil niekoľko otázok.

Kedy sa v Tebe približne zrodila túžba po kňazstve?

Už ako malý chlapec som rád chodieval do kostola miništrovať. Veľmi sa mi to páčilo posluhovať pri oltári. Mal som aj tajné túžby stať sa raz kňazom. Mojím veľkým

vzorom dodnes je bývalý pán farár farnosti Rudňany P. Ján Tomaškovič svojím príkladným životom. No po skončení ôsmej triedy bolo zvykom, že chlapci už prestali miništrovať. Možno aj preto, že sa trochu i hanbili. Nakoniec sa kostol pre mňa stal, ak sa môžem priznať veľkou neznámostou. Boh naozaj riadi kroky človeka, pretože po takmer dvoch rokoch prebudil vo mne opäť túžbu stať sa kňazom, Kristovým nástrojom a zároveň slúžiť Bohu i ľuďom z nerozdeleným srdcom. Moja úprimná vďaka patrí všetkým kňazom, ktorí pôsobili a pôsobia v tejto farnosti. Sú mi príkladom pre budúci môj kňazský život.

O čo sa chceš vo svojom kňazskom živote usilovať?

Doba, v ktorej sa teraz nachádzame, je veľmi náročná a ťažká. Pretože ľudia strácajú zmysel pre veci duchovné. Akoby Boh sa čoraz viacej stával neznámostou pre človeka. Ak sa poobzeraťme okolo seba, vidíme len strach, zmätok, úzkosť, či bolest. Nevieme prežívať vo svojom vnútri radosť. Chýba nám väčšie porozumenie, úcta a láska k sebe navzájom. Preto vo svojom budúcom kňazskom živote sa chcem usilovať vnášať medzi ľudí lásku a pokoj, ako o tom píše sv. Pavol: "Usilujte sa o pokoj so všetkými a o svätošť, bez ktorej nik neuvidí Pána." Hebr 12,14. Ďalej chcem venovať svoju pozornosť nielen mladým, ale netreba zabúdať aj na starých ľudí. Viem, že to bude ťažké a náročné, ale netreba sa vzdávať. Pretože s nami je Pán, on nám dáva silu, aby sme vedeli ľahšie zdolávať prekážky, ktoré nám vedia znepríjemniť život. Kristus je ten, ktorý je verný, nikdy neopustí, hoci neraz skúša lásku duše, ktorá ho nasleduje. Modlím sa a želám si, aby všetci, ktorí sa rozhodli nasledovať Krista, či už ako kňazi alebo rehoľníci, prinášali medzi ľudí svetlo, radosť, lásku a pokoj. Pretože len vtedy pochopíme, aký je zmysel nášho života.

Eubo Hromiak

Zo života farnosti v skratke

-Náboženské vzdelávanie dospelých a mládeže - november 1998 v Tepličke a Markušovciach. Organizátor: Dr. Ján Duda. Prednášateľ: Dr. Alojz Frankovský. Téma: Problematika posadnutostí Zlým duchom.

-31.12.1998 Silvestrovský ples mladých v Tepličke. Organizátor Mgr. Anton Kasan, kaplán.

-Fašiangový ples mladých v Tepličke - február 1999. Organizátor: Marta Králiková, Marta Grečková, Iveta Drabiščáková a Peter Lačný.

-Fašiangový ples detí v Lieskovanech - 13.2.1999. Organizátor: Ľudmila Černická, Mgr. Zuzana Kapustová, MUDr. Mária Krotká.

-Fašiangový ples detí v Markušovciach - 14.2.1999. Organizátor: pani uč. Ing. Dutková a páni kapláni.

-28.2.1999 - náboženské vzdelávanie dospelých a mládeže v Tepličke a v Markušovciach. Organizátor: Dr. Ján Duda. Prednášateľ: Dr. Anton Tyrol. Téma: Písмо sväté v živote kresťana.

-Marec 1999 - "Rozjímanie o umučení nášho Pána". Pásmo duchovných piesní a slova v Tepličke a v Markušovciach. Organizátor: Iveta Drabiščáková, Marta Grečková a Mgr. Zuzana Kapustová. Učinkujúci: mládež z Tepličky, z Lieskovane a z Markušoviec.

I. Drabiščáková

HUMOR

Malý päťročný Miško Kalafut z Markušoviec chodieval v nedeľu na omšu s otcom do sakristie. Pán farár Duda ho veľmi často otravoval otázkou: "Mihal, ta čím budzeš? Ta asi len farárom" a zase inokedy: "Mihal, ta kedy mi konečne povieš, že budzeš tym farárom?" a chlapec zaskočil kňaza s odpoveďou: "Neskoro!" Farár si myslal, že asi zle počul, preto vyhrkol: "Čo?" A malý zopakoval: "Neskoro. Budem futbalistom. Už mám doma aj bránu".

Pýta sa kňaz na hodine náboženstva: "Kto zabil Goliáša?" Prihlási sa malý Janko a povie: "Ja som to prosím, nebol".

ZO ZASADANIA HOSPODÁRSKÝCH RÁD

Dňa 6.1.1999 o 15,00 hod. sa konalo zasadanie Hospodárskej rady filiálky Teplička. Zúčastnili sa na ňom všetci členovia tejto rady: Dr. Ján Duda, Ing. Ignáč Varša, František Dutko, Štefan Marcinčák, Michal Drabiščák, Ján Chovanec, Božena Kračková, Lucia Hamráková a Alena Kočišová. Hovorilo sa o

Ján Jánošík, Michal Lazor a Jozef Rimbala. Pre odcestovanie neboli prítomní Jozef Súkeník. Hovorilo sa o týchto veciach: informácia o financiách v súvislosti s opravou interiéru kostola, nevyhovujúce elektrické vedenie na vežu, úprava sanktuária v kostole, problematika slúženia omší na úmysly.

V nedeľu 7.2.1999 sa konalo na

Radosť zo spoločného stretnutia

hospodárskych záležitostach filiálky Teplička, z ktorých treba spomenúť aspoň niektoré: zatekanie strechy kostola, úprava exteriéru kostola, otázka navrátenia bývalého cirkevného pozemku (dnes ihriska vo vlastníctve obce), problematika správania sa mištrantov a iné.

Dňa 17.1.1999 o 17,00 hodine sa konalo zasadanie Hospodárskej rady filiálky Lieskovany. Zasadaniu predsedal pán farár Dr. Ján Duda a prítomní boli všetci členovia: Ján Živčák, Mária Kozáková, Mária Mrovčáková, Michal Kapusta a Mgr. Zuzana Kapustová. Na zasadaní sa hovorilo o finančnom hospodárení filiálky za rok 1998; o zabezpečovaní výzdoby a kvetov na sviatky, o oblečení pre mištrantov, o zabezpečení krízovej cesty pre kostol, o provizórnom oplotení okolo kostola a postavení misijného kríza pri kostole a ďalších otázkach.

Zasadanie Hospodárskej rady farnosti Markušovce sa konalo v nedeľu dňa 24.1.1999 o 15,00 hodine. Viedol ho Dr. Ján Duda, farár a zúčastnili sa ho títo členovia: Marta Kamenická, Michal Franko, Štefan Šterbák, Martin Grečko,

fare v Markušovciach spoločné zasadanie Hospodárskych rád farnosti Markušovce a filiálok Teplička a Lieskovany, ktorého sa zúčastnili aj kostolníci a kántori. Zástupcovia jednotlivých dedín informovali ostatných prítomných o problémoch, s ktorimi sa stretáva a zaobrába ich hospodárska rada. Pán farár prítomným členom hospodárskych rád podčakoval za ich prácu a za priaznivú klímu, ktorú jednotlivé hospodárske rady vytvárajú pre kňazskú prácu vo farnosti a filiálkach a odovzdal im text nových Stanov hospodárskej rady pre Spišskú diecézu. Stanovy promulgoval spišský diecézny biskup Prof. ThDr. František Tondra. Pán farár sa podčakoval aj kostolníkom a kántorom za všetku ich prácu, pričom pripomenal, že ju konajú naozaj z lásky k Bohu a k Cirkvi. Zasadanie sa nieslo naozaj v priateľskom duchu a bolo vidieť, že členovia jednotlivých hospodárskych rád sú radi, že sa navzájom stretli. Na záver z podnetu pani Boženy Kračkovej z Tepličky si prítomní pozreli obnovený interiér markušovského kostola.

Dr. Ján Duda

JE ČAS ZAMYSLIEŤ SA

*"To, čo vidíme, je len škrupina:
to najdôležitejšie je pre oči neviditeľné,
oči sú slepé. Treba hľadať srdcom".*

Popolcovou stredou sa nám kresťanom začína pôstne obdobie. Čarowný čas Vianoc a karnevalov máme šťastne za sebou. Nastupuje 40-dňové obdobie prípravy na slávenie Veľkej noci. Je to čas zamyslenia sa nad sebou samým, nad svojím vlastným životom a postojom k nemu. Je to čas dobrovoľného pôstu, splnitel'ných sľubov a predsavzatí. Mal by to byť aj čas na to, aby sme začali hľadať a nachádzať srdcom, pretože tak, ako je to v úvode spomenuté, to najdôležitejšie je pre oči neviditeľné.

Tí mladší určite spoznali, že citát je z malého dielka Malý princ, ktorého autorom je Antoine de Sant Exupery. Táto kniha sa vďaka hlbke svojich myšlienok stala dôležitou súčasťou svetovej literatúry pre deti a mládež. Sám autor považuje tvorbu pre deti a mládež za výsostný Boží dar, ku ktorému treba pristupovať s pokorou a úctou k detskej duši. Je to príbeh malého princa, ktorý "spadol zo svojej planéty" na Zem, kde stretáva pilota, samotného autora, ktorý nešťastne havaruje uprostred púšte. Ostane bez pomoci ľudí so zásobami vody a jedla len na pár dní. Oprava lietadlá je pre neho otázka života a smrti. Počas tohto krátkeho obdobia sa odvíja dej jedného tajomného priateľstva dospelého človeka a malého dieťaťa. Samotný dej tejto knihy však nie je až taký dôležitý. Preto aj "suché rýchloprečítanie" tohto diela stráca na jeho pôvodnej kráse a kvalite. Ak čitateľ chce naozaj pochopiť jeho zmysel a podstatu, musí ho čítať riadok po riadku, kapitolu za kapitolou. Musí precítiť význam jednotlivých slov a vied. Výpovede postáv nás často nútia, aby sme popremýšľali nad ich významom a hľadali istú spojitosť a podobnosť v našom každodennom živote.

Táto kniha je venovaná dospelému človeku, ktorý kedysi bol dieťaťom, i keď si to často nechceme priznať len preto, aby sme sa náhodou nezošmiešnili pred ostatnými. No povedzme si otvorene: čo je zlé na tom byť tak čistý a nevinný, ba aj huncútsky nezbedný a živý, ako to malé dieťa? Ved' aj sám Pán Ježiš hovorí: "Nechajte maličkých prísť ku mne". Čistý, znamená byť predsa dobrý a poslušný v očiach Pána. Znamená to vložiť svoj život a život svojej rodiny a svojich blízkych do jeho rúk. Stať sa nasledovníkom Pána Ježiša. Práve teraz v pôstnom období je na to vhodný čas. Začnime hľadať srdcom, prestaňme vidieť len pozlátko. Snážme sa nájsť niečo viac, niečo hlbšie to, čo je v každom z nás. Zvlášť my mladí, nehanbime sa za to, čo nám vštepovali naši rodičia. Otvorme si konečne "oči srdca" a nájdime to pravé a potrebné k životu. Staňme sa Pánovou studňou radosti, lásky, pokory a vzájomného porozumenia. Nekonajme dobro len preto, aby nás chválili tu na zemi, ale preto, aby sme ráz mohli predstúpiť pred Božiu tvárou s čistým štitom a so skutkami dobra, ktoré sme vykonali v Jeho mene. Staňme sa ohlasovateľmi Božieho slova v každodennom živote, lebo to patrí k životu kresťana.

Nech nám Pán dá trpežlivosť a svoje požehnanie, aby sme spoznali ten svoj vlastný spôsob hľadania a nachádzania srdcom.

MUDr. Mária Krotká